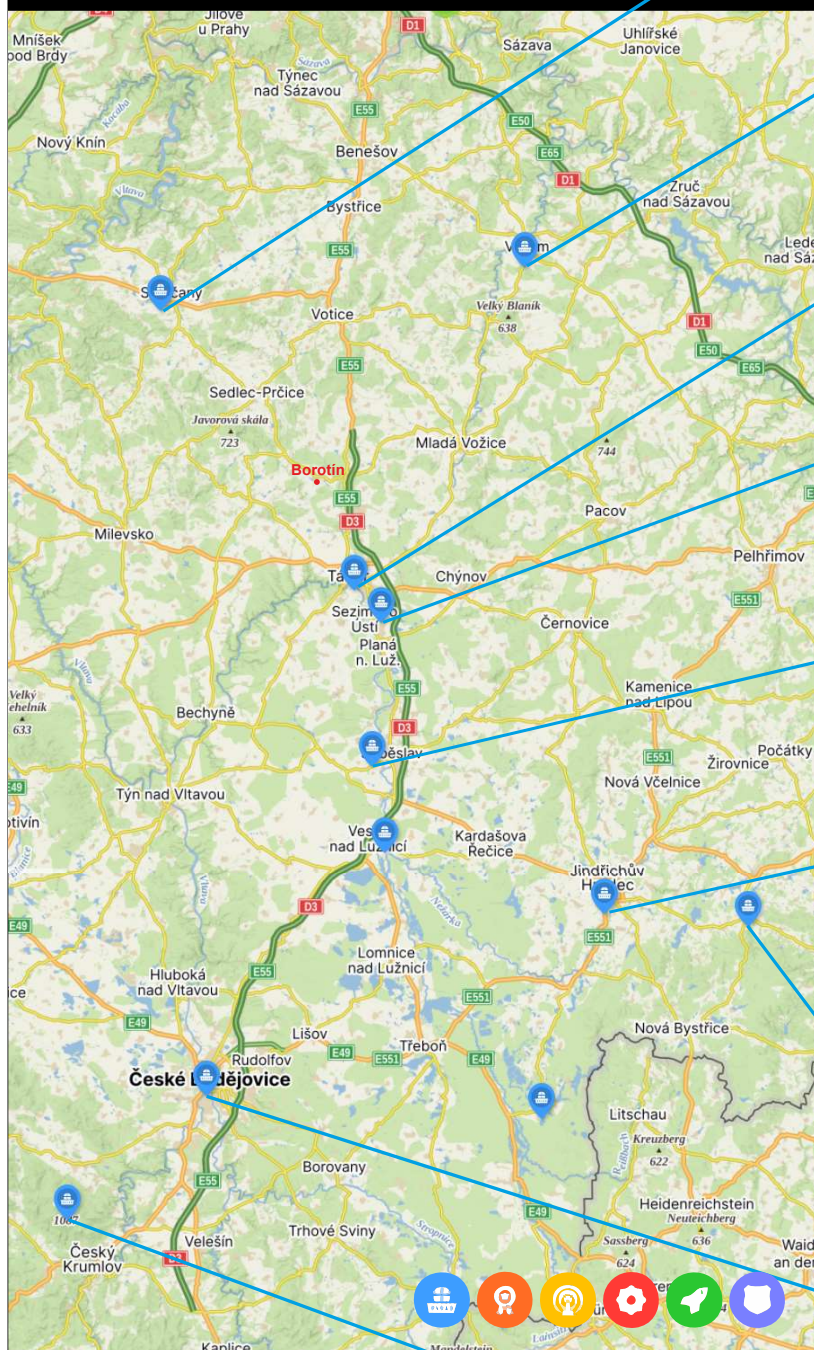

Hvězdárny v okolí

MAPOTIC - Říše hvězd

Mapa astronomické vzdělanosti se stovkami hvězdáren, observatoří, planetárií, pozorovatelů, pomníků a všeho co souvisí s astronomií a její historií, a to nejen v Čechách, ale téměř po celém světě.

K dispozici na webu i jako mobilní aplikace.

Lidová hvězdárna Josefa Sadila v Sedlčanech

Hvězdárna byla otevřena díky členům astronomického kroužku v roce 1961 po návštěvě Huberta Slouky. Nese jméno Josefa Sadila (1919-1971), popularizátora astronomie.

Hvězdárna Vlašim

Astronomický kroužek ve Vlašimi vznikl roku 1953, o pět let později se začalo s výstavbou hvězdárny, která byla otevřena v roce 1961. Hvězdárnu nyní provozuje Vlašimská astronomická společnost.

Hvězdárna Tábor

Táborská hvězdárna byla postavena roku 1937 a slavnostně otevřena v roce 1940. Nyní je součástí městské knihovny v Táboře.

Hvězdárna Františka Pešty v Sezimově Ústí

Astronomický kroužek fungoval od roku 1951. Hvězdárnu v Sezimově Ústí otevřenou roku 1965 zásluhou Františka Pešty provozuje od roku 1999 stejnojmenný spolek.

Hvězdárna Svákov

Soukromá hvězdárna Martina Kákony se nachází nedaleko Soběslavi v chatové oblasti Svákov. Hvězdárna je tvůrcem projektu BOLIDOZOR a veřejnosti je přístupná při vybraných akcích.

Hvězdárna Františka Nušla v Jindřichově Hradci

Hvězdárna byla v Jindřichově Hradci otevřena již roku 1961, od roku 1996 ji vedlo Gymnázium V. Nováka a od roku 2000 DDM. V roce 2020 byla provedena přístavba planetária.

Pozorovatelna L. Schmieda v Kunžaku

V roce 1975 vybudoval Ladislav Schmied malou pozorovatelnu s odsuvnou střechou, v níž soustavně pozoroval sluneční fotosféru metodou projekce.

Hvězdárna České Budějovice

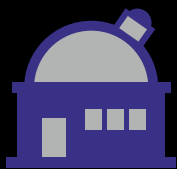
Hvězdárna v parku na soutoku Vltavy a Malše byla založena roku 1937 Jihočeskou astronomickou společností, planetárium bylo přistavěno v roce 1971 a nyní je jediným digitálním na jihu Čech.

Observatoř na Kleti

Hvězdárna byla budována od roku 1957 a je známa výzkumem planetek a komet. Nachází se zde druhý největší dalekohled v České republice a je nejvýše položenou (1070 m.n.m.) observatoří v ČR.

aplikace MAPOTIC

Hvězdárna Sezimovo Ústí

Astronomický kroužek 1950-1965

členové kroužku se učí pracovat s novým dalekohledem
zleva: Kocman, Pešta, Pečenka, Niederle, Hartman (1963)

František Pešta s kroužkem při studiu Říše hvězd
zleva: Příbyl, Niederle, Hartman, Pešta, Vojáček, Rajman (1963)

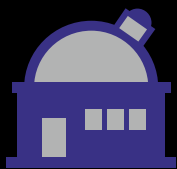
Důležitým krokem pro vznik hvězdárny v Sezimově Ústí bylo založení astronomického kroužku v roce 1950. Členové kroužku se pravidelně scházeli v klubovní místnosti Společenského domu, ale oživení činnosti nastalo až v roce 1961, kdy se členem kroužku stal František Pešta. Uspořádal zájezd do Astronomického ústavu v Ondřejově a na Hvězdárnu Petřín, zorganizoval pátrání po zbytcích meteorického deště u Strkova, navázaly se kontakty s hvězdárnami v Praze, Brně, Úpici, Rokycanech a Veselí nad Moravou.

Na výroční konferenci Klubu pracujících v roce 1962 uvedl jeho předseda astronomický kroužek slovy: „Náš klub má ve svém středu kroužek, na který je velmi hrdý a kterého si velmi váží. Je to kroužek astronomů, který již po dva roky, po obnovení činnosti, vyvíjí značnou a plodnou aktivitu. Mnoho jste o nich jistě četli v našem závodním časopise i v tisku státním ...“.

astronomický kroužek
studuje Měsíc
zleva: Příbyl, Niederle,
Hartman, Pešta,
Pečenka, Vojáček
(1963)

Hvězdárna Sezimovo Ústí

Začátky hvězdárny od roku 1964

*pozorování dalekohledem
zleva Hartman, Pešta, ? (cca 1966)*

Od vzniku hvězdárny se stal jejím vedoucím František Pešta, pod jehož vedením se činnost hvězdárny nadále rozvíjela. Nová hvězdárna byla velkým magnetem pro obyvatele ze širokého okolí, a proto byly pozorovací večery rozšířeny na tři dny v týdnu.

hvězdárna před dokončením (duben 1964)

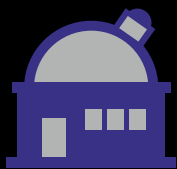
V roce 1963 začaly první přípravné práce a zajišťování finančních prostředků na vybudování hvězdárny. Na stavbě se od června 1964 podíleli především místní obyvatelé a vojáci z tábořské posádky. Slavnostní otevření hvězdárny se uskutečnilo o rok později, tedy 6. června 1965. Jako hlavní přístroj byl zakoupen zrcadlový dalekohled typu Cassegrain 150/2250 od firmy Carl Zeiss.

*Zdeněk Soldát, Zdeněk Niederle a Karel Hartman
(zleva) u teluria v klubovně hvězdárny (1983)*

vyměřování základů hvězdárny (jaro 1964)

Hvězdárna Sezimovo Ústí

Současnost hvězdárny po roce 1989

Roku 1991 se vedoucím hvězdárny stává Zdeněk Soldát, který o devět let dříve zahájil na hvězdárně éru pozorování Slunce. V roce 1996 se členové hvězdárny a Klub pracujících Kovošvitu rozhodli pojmenovat hvězdárnu po jejím zakladateli, a tak dne 28. 11. 1996 byla hvězdárna v Sezimově Ústí slavnostně přejmenována z lidové hvězdárny na Hvězdárnu Františka Pešty.

členové astronomického kroužku (2000)

Vlastislav Feik při pozorování Slunce (1992)

Členové hvězdárny v roce 1999 založili občanské sdružení a od té doby se podílejí i na dalších astronomických aktivitách:

- projekt slunečních statistik ČESLOPOL
- projekt IMPAKT
- projekt GRAVITON
- Astronomická olympiáda
- EBICYKL – letní cyklistické putování astronomů
- Setkání majitelů dalekohledů – MHV (Mezní Hvězdná Velikost)
- Sekce pro mládež České astronomické společnosti
- Přístrojová sekce České astronomické společnosti
- Historická sekce České astronomické společnosti
- spolupráce s Astronomickým ústavem Akademie věd ČR
- Cena České astronomické společnosti Littera Astronomica
- Zpravodaj České astronomické společnosti Kosmické rozhledy
- Cena Ladislava Schmieda pro pozorovatele Slunce
- Noc vědců
- Publikační činnost
- MegaEventy pro nadšence Geocachingu
- Digitalizace a zpracování historických dokumentů a publikací
- pořádání výstav, publikační činnost

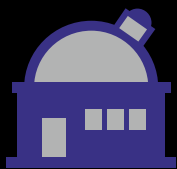

*MegaEvent
Hvězdný Tábor
(2021)*

*oslava
50. výročí hvězdárny
(2015)*

Hvězdárna Tábor

Vznik hvězdárny

Historický počátek vzniku astronomie v Táboře popsal zakladatel hvězdárny, astronomického kroužku a jednatel spolku prof. Dr. Josef Štěpánek, při příležitosti otevření hvězdárny:

„Historie hvězdárny se začala psát v roce 1933, kdy byl založen astronomický kroužek, který si předsevzal úkol vybudovat lidovou pozorovatelnu v Táboře, aby mohl účinně popularizovat astronomii ... „

Říše hvězd (1940)

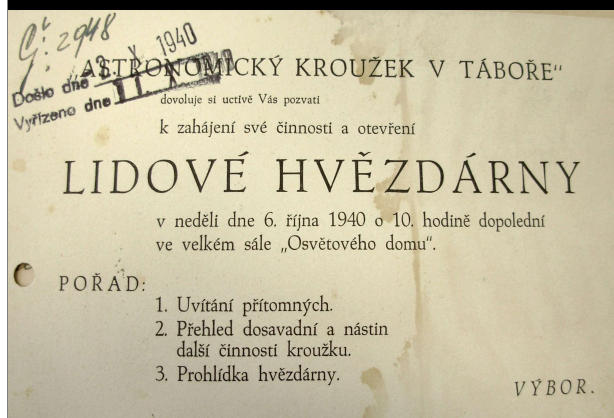
budova Spolkového domu s hvězdárnou (pravděpodobně 1940)

foto archiv Muzeum fotografie Sechtl a Voseček

Jakmile se myšlenka Osvětového domu vynořila, Astronomický kroužek zakročil, aby do plánů byla pojata i stavba kopule a spolkové místnosti. Podařilo se to, a při valné hromadě v roce 1936 už bylo možno konstatovat, že kopule a místnost jsou připraveny.

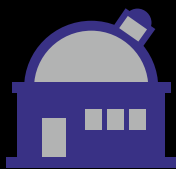
Dne 6. října 1940 na slavnostní schůzi byla hvězdárna odevzdána veřejnosti. Jako delegát České astronomické společnosti promluvil Dr. Hubert Slouka a za tábořské hvězdáře předseda prof. Bohumil Pekař, který shrnul historii i budoucnost spolku.

v pozadí slavnostní události rozestavěná budova Spolkového domu s hvězdárnou cca 1936) foto archiv Muzeum fotografie Sechtl a Voseček

*pozvánka k otevření Lidové hvězdárny
v Táboře na neděli 6.10.1940*

Hvězdárna Tábor

Hvězdárna po válce

Krátce po osvobození v roce 1945 hvězdárna opět zahájila svou činnost. V letech 1947 – 1959 získala tábořská lidová hvězdárna díky své činnosti značný věhlas na ostatních hvězdárnách a v astronomických kroužcích po celém Československu.

V roce 2014 se tábořská hvězdárna dočkala kompletní rekonstrukce, a veřejnosti se tak otevřela nová brána k objevování vesmírných krás a tajemství. Tím se začala psát další etapa fungování hvězdárny, která je nyní součástí městské knihovny.

interiér klubovny po rekonstrukci (2014)

původní plán
hvězdárny
(cca 1936)

hvězdárna při pohledu ze střechy SŠ zemědělské (Štěpán Kovář 2000)

